

Tid: 2024-02-01

**Plats: Regionens hus
Härnösand**

NÄRVARANDE

Ledamöter

Glenn Nordlund (S) ordförande
Anna Strandh Proos (M) vice ordförande
Jonny Lundin (C)
Robert Thunfors (SJVP) digitalt, deltar ej i §§ 3–7
Mats Hellhoff (SD)

Ersättare

Roger Johansson (S)
Siw Sachs (S) digitalt
Mattias Rösberg (SJVP) digitalt

Under föredragningarna

Dick Rytterdahl ekonomidirektör
Lena Laaksonen HR-direktör, digitalt

Tjänsteperson

Åsa Bellander regiondirektör
Ann Christin Hamrén sekreterare

Inför sammanträdet lämnas följande informationer:

Visselblåsarfunktionen (**bilaga A**)

Sara Sultan

Ekonomi – information (**bilaga B**)

Dick Rytterdahl

Information från regiondirektören (**bilaga C**)

Åsa Bellander

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 1 Val av justerare

Finansutskottet beslutar

att utse Mats Hellhoff att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 2 Fastställande av föredragningslista

Då inga extra ärenden föreligger beslutar finansutskottet

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 3 Motion från Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) om att vända den nedåtgående spiralen – säkerställ en bra arbetsmiljö för personalen!

Diarienummer: 22RS12974

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad.

Ärendebeskrivning

Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) har inkommit med en motion om att vända den nedåtgående spiralen – säkerställ en bra arbetsmiljö för personalen!

Beslutsunderlag

Motion, **bilaga**

Yttrande över motion, **bilaga**

Robert Thunfors (SJVP) deltar ej i beslutet och återkommer i regionstyrelsen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 4 **Motion från Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) om att satsa på medicinska sekreterare**

Diarienummer: 23RS3481

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) har inkommit med en motion om att satsa på medicinska sekreterare.

Beslutsunderlag

Motion, **bilaga**

Yttrande över motion, **bilaga**

Robert Thunfors (SJVP) deltar ej i beslutet och återkommer i regionstyrelsen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 5 Motion från Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) om att satsa på undersköterskor

Diarienummer: 23RS3482

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fångström (V) har inkommit med en motion om att satsa på undersköterskor.

Beslutsunderlag

Motion, **bilaga**

Yttrande över motion, **bilaga**

Robert Thunfors (SJVP) deltar ej i beslutet och återkommer i regionstyrelsen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 6 Motion från Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fängström (V) om att satsa på tandsköterskor

Diarienummer: 23RS3483

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Nina Orefjärd (V), Jonas Sjödin (V), Ulrica Ödebygd (V), Lars-Gunnar Hultin (V) och Inger Fängström (V) har inkommit med en motion om att satsa på tandsköterskor.

Beslutsunderlag

Motion, **bilaga**

Yttrande över motion, **bilaga**

Robert Thunfors (SJVP) deltar ej i beslutet och återkommer i regionstyrelsen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 7 Motion från Bengt Sörlin (SD) om handlingsplan för elfordon

Diarienummer: 23RS6404

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Bengt Sörlin (SD) har inkommit med en motion om handlingsplan för elfordon.

Beslutsunderlag

Motion, **bilaga**

Yttrande över motion, **bilaga**

Yrkande

Mats Hellhoff (SD) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande ställer beredningens förslag och Mats Hellhoffs (SD) bifallsyrkande till motionen under proposition, vilket godkänns, och finner att beredningens förslag bifalles.

Reservation

Mats Hellhoff (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget bifallsyrkande till motionen.

Robert Thunfors (SJVP) deltar ej i beslutet och återkommer i regionstyrelsen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

**§ 8 Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i
Västernorrlands läns förslag till ny förbundsordning**

Diarienummer: 23RS13093
Ärendansvarig: Åsa Bellander
Handläggare:

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att rekommendera regionfullmäktige att för Region Västernorrlands del anta förslag till ny förbundsordning för Kommunalförbundet kollektivtrafiken i Västernorrlands län (KTM);

att ställa sig bakom regionala utvecklingsnämndens övriga förslag till beslut; samt

att föreslå förbundsdirektionen, att ta del av de bedömningar som Region Västernorrland gör avseende de juridiska och ekonomiska konsekvenser som bedöms bli effekter av föreslagen förbundsordning, samt överväga hur dessa ska kunna inarbetas i styrdokument.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland har mottagit ett förslag från KTM gällande ny förbundsordning. Ärendet har beretts i Regionala utvecklingsnämnden inför beredning i Regionstyrelsen.

Bakgrund

Den nu gällande förbundsordningen för KTM gäller sedan 2018. Region Västernorrland sade upp den för omförhandling den 19 mars 2021, liksom det då gällande samarbetsavtalet för kollektivtrafiken i Västernorrlands län.

Den 20 maj 2022 lade förbundsdirektionen fram ett förslag till ny förbundsordning, med en bilaga som angav hur underskottet i den regionala kollektivtrafiken skulle fördelas mellan kommunalförbundets medlemmar. Sundsvalls kommun återremitterade förslaget med begäran om tydliggörande av dess ekonomiska konsekvenser. I regionen och några kommuner togs förslaget inte upp till beslut av fullmäktigeförsamlingar. Förslaget föll därmed.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Den 1 januari 2023 återupptogs arbetet och ett nytt förslag lades fram för förbundsdirektionen i juni 2023. I det förslaget fanns några ändringar i huvuddokumentet, samtidigt som en större omarbetning av bilagan hade gjorts.

Den 28 september 2023 beslutade förbundsdirektion att överlämna förslag till ny förbundsordning till medlemmarnas fullmäktigeförsamlingar för antagande (§ 133, Dnr 23/00432-2).

Den 14 december 2023 beslutade Regionala utvecklingsnämnden (RUN) i Region Västernorrland att rekommendera regionfullmäktige att för Region Västernorrlands del anta förslaget till ny förbundsordning (§ 237, 23RUN1).

Förvaltningens bedömning

De huvudsakliga förändringarna jämfört med den nu gällande förbundsordningen, är:

- Nuvarande styrdokument (förbundsordning, samarbetsavtal, reglemente för förbundsdirektionen samt reglemente för revisorer) ersätts av förbundsordning med bilaga samt en arbetsordning för förbundsdirektionen, där den sistnämnda beslutas senare av förbundsdirektionen. Vad som sker med reglemente för revisorer är oklart.
- Förbundsdirektionens beslutsordning ändras från enhällighet till enkel majoritet.
- Regionen utser inte längre vice ordförande i förbundet (från 1 januari 2027).
- En omarbetad bilaga med regler för fördelning av underskott i den regionala kollektivtrafiken.
- En bestämmelse om kommunalförbundets medverkan i medlemmarnas planering av krisberedskap och civilt försvar har tagits in bland ändamålsbestämmelserna.
- Bestämmelserna om att bildande och avveckling av företag, liksom förvärv och försäljning av aktier och andelar i företag, kräver förbundsmedlemmarnas godkännande har ersatts av en bestämmelse om att beslut i dessa frågor ska biträdas av minst sex av direktionens ledamöter.

Regionledningsförvaltningens jurist- och ekonomifunktion har yttrat sig om förslaget till ny förbundsordning för KTM. Dessa yttranden beskrivs närmare i bilagor.

Förvaltningens bedömning är att förslaget innehåller det som en förbundsordning för ett kommunalförbund minst ska innehålla enligt lagen. Det är på den grunden möjligt att godta förslag till ny förbundsordning.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Samtidigt innebär förslaget att inte i tillräcklig grad ta hänsyn till väsentliga aspekter utifrån Region Västernorrlands uppdrag, vilket innebär att Regionfullmäktiges beslutsbefogenheter och tillsynsansvar kan försvåras.

Regionala utvecklingsnämnden (RUN) har i sitt beslut givit uttryck för liknande synpunkter i form av ett antal förslag till hur regionstyrelsen kan bidra till styrning av KTM med rekommendationer och förslag till förbundsdirektionen eller förbundets medlemmar.

Den samlade bedömningen är förbundsordningen kan godkännas, men att det finns goda skäl för förbundsdirektionen att ta hänsyn till Region Västernorrlands juridiska och ekonomiska bedömningar.

Horisontella perspektiv

Med nu kända förutsättningar är förvaltningens bedömning att det inte föreligger några skäl att särskilt beakta horisontella perspektiv på annat sätt än det som verksamheterna gör i reguljär verksamhet.

Beslutsunderlag

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde den 28 september 2023, **bilaga**
Förbundsdirektionens förslag till ny förbundsordning för Kommunalförbundet, Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län med bilaga 1, **bilaga**
Kommentarer från regionjurist angående Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndighetens reviderade förslag till ny förbundsordning (2024-01-08), **bilaga**
Kommentarer från regionens ekonomiavdelning, **bilaga**
Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämnden den 14 december 2023, § 237, **bilaga**

Beredning

Regionala utvecklingsnämnden den 14 december 2023, § 237

Delges

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
Regionala utvecklingsnämnden

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 9 Civil Beredskapsplan, Region Västernorrland

Diarienummer: 23RS12686
Ärendeansvarig: Krister Bjermert
Handläggare: Mikael Harpa

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att fastställa ny plan för civil beredskap för Region Västernorrland samt tillhörande bilaga *Övning och utbildningsplan för krisledning* som ersätter Regional Kris och katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Västernorrland.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser att enligt *Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)* fastställa en ny plan för hur extraordinära händelser hanteras. Bifogat detta tjänsteutlåtande finns förslag till ny beredskapsplan för Region Västernorrland samt bilagan *Övning och utbildningsplan för krisledning*

Planen beskriver utgångspunkter och de processer som Region Västernorrland ska ha för att hantera sådana händelser och utgör grunden för framtagande av riktlinjer och rutiner inom området. Planen tar sin utgångspunkt i *Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)* samt Region Västernorrland policy för Civil Beredskap. Den ersätter det tidigare styrdokumentet [Regional Kris och katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Västernorrland](#)

Bilagan *Övning och utbildningsplan för krisledning* beskriver mål, syfte samt vilka utbildningar och övningar som avses för regionens krisledningsorganisation, medarbetare och förtroendevalda.

Bakgrund

I takt med ett försämrat säkerhetspolitiskt omvärldsläge har området för civil beredskap fått mer uppmärksamhet. Civil beredskap handlar om förmågan att förebygga och hantera fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Begreppet avser civilt försvar, krisberedskap och katastrofmedicinsk beredskap.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Enligt *Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)* ska en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras fastställas var fjärde år, första året efter ny mandatperiod.

Förvaltningens bedömning

Enligt Region Västernorrlands policy för Civil Beredskap ska Region Västernorrland ha beredskap, planer och krisledningsförmåga för att hantera kriser, särskilda händelser och extraordinära händelser, såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig.

För att kunna hantera dessa händelser enligt författningar, vägledande principer samt nationella riktlinjer och kunskapsstöd på området finns ett behov att uppdatera den regionala planen på ett sådant sätt som tillåter att tjänstemannaorganisationen kan fortlöpande arbeta i frågan.

Bedömningen är att förslaget till Plan för civil beredskap är grunden för hur Region Västernorrland hanterar samhällsstörningar, dvs kriser, särskilda händelser och extraordinära händelser under såväl fredstid som under höjd beredskap och krig. Med utgångspunkt i relevanta författningar och Region Västernorrlands policy för Civil Beredskap, beskriver planen de processer som Region Västernorrland använder för att hantera dessa händelser samtidigt som den genom sin övergripande styrning möjliggör att tjänstemannaorganisationen fortlöpande kan arbetet med frågor på detaljnivå i takt med den utvecklingen på området.

Bedömning är att förslaget till *Övning och utbildningsplan för krisledning* beskriver den utbildning övning som bedöms nödvändig för att möta kravställnings som framgår i författningar och kunskapsstöd¹. Därtill är bedömningen att om Region Västernorrlands arbetet med civil beredskap ska omsättas till en förmågehöjning bör regionens krisledningsorganisation, medarbetare och förtroendevalda utbildas och övas i den förslagna omfattningen.

¹ 8 § Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544), 7 § Föreskrift och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22) samt [Nationella utbildnings- och övningsplaner för katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar samt nationell samordning av utbildning och övning \(socialstyrelsen.se\)](#)

Beslutsunderlag

Civil Beredskap i Region Västernorrland, Policy, **bilaga**
Utbildning- och övningsplan för krisledning, **bilaga**
Presentation Civil beredskapsplan, **bilaga**

- Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)
- Föreskrift och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Föreskrift om risk- och sårbarhetsanalys i region (MSBFS 2015:4)
- Lagen om totalförsvar och höjd beredskap (1992:1403)
- Lag om totalförsvarsplikt (1994:1809)
- Smittskyddslagen (2004:168)
- Säkerhetskyddslagen (2018:585)
- Lagen skydd mot olyckor (2003:778)

Beredning

Förankring sker inom Regionledningsförvaltningens kansli – Säkerhet och beredskap, nätverksorganisation för Civil Beredskap (OCB) och Regionledningsgruppen (RLG)

Delges

Regionledningsförvaltningens kansli – Säkerhet och beredskap
Nätverksorganisation för Civil beredskap
Regionledningsgruppen (RLG)

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande

§ 10 Firmatecknare och attestanter för avkastningsstiftelser 2024

Diarienummer: 24RS54
Ärendeansvarig: Dick Rytterdahl
Handläggare: Cecilia Vigren

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att fastställa ”Förteckning över firmatecknare samt personer med attesträtt för av Region Västernorrland förvaltade avkastningsstiftelser 2024”.

Ärendebeskrivning

För avkastningsstiftelser som har en anknuten förvaltning, det vill säga som har en annan juridisk person som förvaltare, exempelvis en region, ska handlingar som rör stiftelsen undertecknas av förvaltaren.

För att underlätta hanteringen utses en särskild firmatecknare för de avkastningsstiftelser som Region Västernorrland förvaltar. Denne har rätt att underteckna enskilda bokslut, deklARATIONER, ansökningar om permutationer med mera.

För beslut om utbetalningar av stiftelsemedel utses särskilda attestanter för respektive stiftelse.

Den samlade årsredovisningen för de samförvaltade avkastningsstiftelserna undertecknas av regionstyrelsen gemensamt.

Beslutsunderlag

Förteckning över firmatecknare samt personer med attesträtt för av Region Västernorrland förvaltade avkastningsstiftelser 2024, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 11 Gemensam avsiktsförklaring om att förvärva upp till fem tågfordon

Diarienummer: 24RS515
Ärendansvarig: Märta Molin
Handläggare: Henric Fuchs

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att för egen del ställa sig bakom Region Jämtland Härjedalens, Region Norrbottens, Region Västerbottens, Region Västernorrlands och Norrtåg AB:s gemensamma avsiktsförklaring om att förvärva upp till fem tågfordon av typen Regina.

Ärendebeskrivning

I december 2023 skickade AB Transitio ut ett erbjudande till landets samtliga tågregioner om att överta fem tågfordon av typen Regina från Västtrafik från och med 2026 eller 2027.

Norrtåg AB har bedömt att det vore fördelaktigt att överta dessa fordon och har därför rekommenderat finansiärerna (de fyra nordligaste regionerna) att ställa sig positiva till erbjudandet genom att underteckna en gemensam avsiktsförklaring som skyndsamt bör skickas till AB Transitio.

Därefter kommer AB Transitio besluta om att erbjuda en eller flera regioner att överta ett eller flera av de totalt fem tågfordonen av typen Regina. Om Norrtåg AB erbjuder överta ett eller flera tågfordon kommer Region Västernorrland behöva bereda och fatta beslut i närtid om exempelvis borgensåtagande med mera.

Bakgrund

De fem Reginafordonen beräknas vara tillgängliga för övertagande under 2026. Övertagandet skulle innebära ett övertagande av borgensåtagandet fram till fordonens tekniska slutår, vilka beräknas fram till 2032.

AB Transitio kommer i ett första steg begära in intresseanmälningar för övertagande av ett eller flera av dessa fordon från landets tågregioner varför det inte är garanterat att Norrtåg AB tilldelas något eller samtliga fem fordon.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Förvaltningens bedömning

Den regionala tågtrafiken är stommen i länets och i norra Sveriges kollektivtrafik. Vikten av regiontågtrafiken understryks av den starka utvecklingen sedan starten 2010 men också av den starka resandeutvecklingen sedan covidrestriktionerna upphävdes för nästan två år sedan.

I nuläget har Norrtåg AB färre fordon än vad som är optimalt för att bedriva den redan planerade tågtrafiken i de fyra nordligaste länen vilket gör trafiken sårbar vid störningar och när fordon behöver planerad eller oplanerad service, underhåll eller reparation. I tillägg täcker norrtågstrafiken mer än halva landets yta, med långa avstånd mellan stationer och servicedepåer och verkstäder.

Den historiska nyindustrialiseringen med rekordinvesteringar av redan befintliga och nyetablerade företag i norra och mellersta Sverige är bedömningen att upp till 100 000 nya invånare behövs på väldigt kort tid. För att klara den svenska konkurrenskraften, kompetensförsörjningen och omfattande inflyttning prioriterar och förordar norra och mellersta Sverige omfattande investeringar i järnvägarna om mer än 100 miljarder kronor.

Den pågående och planerade expansionen och utbyggnaden av befintligt och nytt näringsliv samt upprustningen och utbyggnaden av ny järnväg i norra och mellersta Sverige kräver också att mer persontrafik sker med tåg.

Att förvärva tåg är en långsam och tidskrävande process som inte sällan kan ta mellan 6–8 år, när man beställer nya tåg. Det kan och bedöms därför vara fördelaktigt av Norrtåg AB att förvärva upp till fem av de aktuella tågfordonen (av typen Regina). Förvaltningen Regional utveckling gör ingen annan bedömning än den som Norrtåg AB gör, tvärtom. För att på kort sikt (inom fem år) kunna säkerställa befintligt utbud av regiontågtrafik samt skapa förutsättningar för viss utveckling av densamma är det en förutsättning att skaffa fler tågfordon.

Norrtåg AB kalkylerar med att totalkostnaderna för fem nya tåg och en trafikutökning totalt skulle kunna uppgå till 49 miljoner kronor per år från och med 2027, varav ungefär 20 miljoner kronor av dessa skulle belasta Västernorrland. Vidare föreslår Norrtåg AB att Region Västernorrland skulle gå i borgen för två av de potentiellt fem fordonen. Om de fem tågfordonen förvärvas prognostiserar Norrtåg AB med en resandeökning om 26 procent eller 430 000 resor per år, vilket också bedöms kunna medföra kraftigt ökade intäkter – från 214 till 239 miljoner kronor för år 2027 inklusive den beräknade trafikökningen.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Gemensam avsiktsförklaring om utvecklingen av Norrtåg, **bilaga**

Intresseanmälan, frågeformulär, **bilaga**

Utökad fordonsflotta Regina, **bilaga**

T27 Trafikbeställning tillkommande fordon 2027 och 2033, **bilaga**

Delges

Norrtåg AB

Region Jämtland Härjedalen

Region Norrbotten

Region Västerbotten

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Länets kommuner

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 12 Yttrande över remiss från Socialdepartementet; Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56)

Diarienummer: 23RS11041
Ärendeansvarig: Maria Tempé
Handläggare: Maria Tempé

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att avge ”Yttrande över remiss; Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56)”

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Utredning om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56).

Bakgrund

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag som syftar till att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten och att göra en översyn av bestämmelserna om smittbärrpenning. Utredningen föreslår att det införs en ny extraordinär smittskyddsåtgärd i smittskyddslagen: *flyttning*. Utredningen föreslår även att Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram en vägledning för den nya föreslagna extraordinära smittskyddsåtgärden. Vidare anser utredningen att det inte bör införas någon ytterligare möjlighet att förena provtagning med tvång än den som redan finns i smittskyddslagen. Utredningen lämnar inga förslag till ändringar i lagstiftningen om smittbärrpenning, men förordar en samlad utredning om socialförsäkringen vid krig, krigsfara och allvarliga fredstida kriser, där smittbärrpenning bör omfattas av uppdraget till en sådan utredning.

Förvaltningens bedömning

Region Västernorrland ser många svårigheter med den nya föreslagna extraordinära smittskyddsåtgärden flyttning. Regionen anser att isolering i egen bostad inom SoL och LSS oftast är att föredra framför flyttning och att den möjligheten borde ha utretts ytterligare. Om boendeformer som omfattas av utredningen inte åläggs att ha lokaler och personal i beredskap dit enskilda kan flyttas, kan den nya extraordinära smittskyddsåtgärden bli verkningslös och riskerar att få ojämlig tillämpning mellan kommuner, även inom samma region. För att beslut om flyttning ska kunna fattas på ett rättssäkert sätt, anser regionen att en anmälan från en kommun till

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

smittskyddsläkaren för beslut om flyttning bör innefatta ett läkarintyg från legitimerad läkare. Då beslut om flyttning måste fattas akut innebär det att smittskyddsläkaren skulle behöva inrätta en jour- och beredskapslinje, vilket inte bedöms vara genomförbart i Region Västernorrland.

Regionen föreslår att fler aspekter och alternativa lösningar utreds ytterligare och att resultatet av den pågående utredningen Stärkt beredskap inför framtida pandemier (Dir. 2023:106) inväntas och att en bred översyn av allmänna skyddsåtgärder och samtycke inom socialtjänsten genomförs innan några nya extraordinära smittskyddsåtgärder införs i smittskyddslagen.

Region Västernorrland tillstyrker vidare förslagen att Socialstyrelsen tar fram en vägledning för den extraordinära smittskyddsåtgärden flyttning i det fall den ändå införs i smittskyddslagen, att inga ytterligare möjligheter till provtagning med tvång behövs samt att en större översyn av socialförsäkringen, inklusive smittbärarpennningen, genomförs.

Beslutsunderlag

Remiss från Socialdepartementet; Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56), **bilaga**

Yttrande över remiss; Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56), **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 13 Revidering av riktlinje Visselblåsarfunktionen i Region Västernorrland

Diarienummer: 24RS191
Ärendeansvarig: Åsa Bellander
Handläggare: Sara Sultan

Beslut:

Finansutskottet beslutar

att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

I svensk rätt har det under flera år funnits ett skydd för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden (visselblåsare) i bl.a. anställningsskyddslagen, medbestämmandelagen och i rättspraxis. Den som är anställd inom offentlig sektor har dessutom ett särskilt långtgående skydd genom meddelarskyddet som regleras i grundlag. Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (den så kallad visselblåsarlagen) kompletterar det skyddet och gav Region Västernorrland en skyldighet att inrätta interna rapporteringskanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning den 17 juli 2022.

Omkring ett och ett halvt år har passerat sedan den nya lagen trädde i kraft. Efter att ha handlagt utredningsärenden i enlighet med den nya lagen överlämnar visselblåsarfunktionen förslag till reviderat styrdokument. Förslaget överlämnas med förhoppningen att förtydliga vilken typ av rapportering som ryms i den så kallade visselblåsarlagen samt hur handläggningen av uppföljningsärenden ska gå till.

Vid tidpunkten för fastställande av det nuvarande styrdokumentet fanns inte en säker digital kommunaktionsväg till visselblåsarfunktionen varför rapportörer blev hänvisade till kontakt via andra kanaler. Idag kan tjänsten säkra meddelanden (SMT) användas vilket förtydligas i styrdokumentet.

I förslaget till reviderad riktlinje finns även förslag om att regiondirektör hålls informerad om pågående och avslutade uppföljningsärenden. För det fall det anses olämpligt att regiondirektör informeras ska istället regionstyrelsens ordförande informeras.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Under avsnitt 5 i förslaget till reviderad riktlinje föreslås regiondirektören få i uppdrag att besluta huruvida en utredning ska startas i de fall rapportörer inte ryms i den personkretsen som regleras i den så kallade visseblåsarlagen och lagen därmed inte är tillämplig.

Under överläggningarna

Under överläggningarna enades utskottet att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget förslag till beslut för redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

Visseblåsarfunktionen i Region Västernorrland, **bilaga**

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 14 Etik inom Region Västernorrland

Diarienummer: 23RS7365
Ärendeansvarig: Ewa Klingefors
Handläggare: Monasofi Wallinder

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att ställa sig bakom förslaget Etik inom Region Västernorrland; samt

att inrätta en Etisk kommitté.

Ärendebeskrivning

- Hur blir de etiska aspekterna mer integrerade och en del i vårt gemensamma förhållningssätt?

Utifrån att behov har synliggjorts att bredda, utveckla och stärka de etiska aspekterna har ansvaret för de etiska frågorna flyttats från patientnämnden till regionstyrelsen och så har ett förslag tagits fram på uppdrag av regiondirektör Åsa Bellander.

Förslaget presenterar en Etisk kommitté med ett breddat uppdrag som visar hur arbetet med de etiska aspekterna ska kunna stärkas och utvecklas på ett integrerat och lärande sätt inom hela Region Västernorrland inklusive den politiska ledningen.

Bakgrund

2002 tog den dåvarande landstingsstyrelsen ett beslut att ge patientnämnden (PEN) i uppdrag att ansvara för de etiska frågorna inom dåvarande landstinget. Det gjordes genom att låta tidigare etiskt forum gå in som ett uppdrag i PEN och där bilda ett etiskt råd.

Rådet besattes med elva ledamöter som representerades från vårdens verksamheter och kommuner. PEN fick en ny benämning i och med detta och blev patientnämnden - etiska nämnden. Nämnden utökades då även från sju till nio ledamöter. Anledningen till kommunrepresentation var att PEN även hade avtal om patientnämndsverksamhet till samtliga sju kommuner

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Det huvudsakliga uppdraget kopplat till etik var att rådet skulle vara sakkunnigt till nämnden genom att yttra sig, ge råd och lämna synpunkter på olika etiska frågor som aktualiserats av ledamöter i nämnden och/eller rådet.

Över tid har man noterat att de etiska frågorna som lyfts till rådet har blivit färre, både de som inkommit via nämnden och andra vägar. Anledningen är oklar, men man kan anta att de etiska frågorna inte har fått samma utrymme som tidigare. Det kan delvis bero på att engagerad medarbetare med särskilt intresse för etiska frågor har slutat eller att etiska frågor inte har fått det utrymme som krävs på ledningsnivåer från den politiska ledningen till ledning på tjänstepersonsnivåer. Inom etiska rådet har problemet med uteblivna frågor diskuterats, liksom rådets organisatoriska hemvist och ansvar.

Med bakgrund av ovanstående fattade regionfullmäktige 2022 ett beslut att flytta ansvaret för de etiska frågorna från PEN till regionstyrelsen (RS). RS gav i samband med det regiondirektören i uppdrag att utarbeta förslag till vilka anpassningar som kan vara relevanta i syfte att bredda perspektivet på de etiska frågorna och få en tydligare koppling mellan det etiska rådet och den politiska ledningen och då inte endast fokusera på vården.

Förslaget har presenterats för regionledningsgruppen vars beslut blev att etiksamordnaren inom ramen för en mer effektiv administration finansieras och har sin anställning inom verksamheten för regionadministration samt att finansiering av utbildnings och seminariekostnader sker inom regionstyrelsen verksamhet.

Beslutsunderlag

Rapport— Etik inom Region Västernorrland, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 15 **Regionstyrelsens uppsikt - Hälso- och sjukvårdsnämndens internkontrollplan 2024**

Diarienummer: 24RS438
Ärendansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: David Lindqvist

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar
att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde Internkontrollplan 2024 den 19 december 2023, § 161. Internkontrollplanen delges regionstyrelsen som en del av uppsiktsplikten över nämnderna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Hälso- och sjukvårdsnämnden 19 december 2023, § 161, **bilaga**
Internkontrollplan 2024 Hälso- och sjukvårdsnämnden, **bilaga**
Riskanalys för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 16 **Regionstyrelsens uppsikt – Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2024**

Diarienummer: 24RS439
Ärendeansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: David Lindqvist

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Ärendebeskrivning

Regionala utvecklingsnämnden fastställde Internkontrollplan 2024 den 14 december 2023, § 236. Internkontrollplanen delges regionstyrelsen som en del av uppsiktsplikten över nämnderna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämnden den 14 december 2023, § 236,

bilaga

Internkontrollplan 2024 Regionala utvecklingsnämnden, **bilaga**

Riskanalys Regional utveckling, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 17 Medel för personalstrategiska åtgärder 2024

Diarienummer: 24RS804
Ärendeansvarig: Lena Laaksonen
Handläggare: Lena Laaksonen

Beslut:

Finansutskottet beslutar

att återremittera ärendet för komplettering.

Ärendebeskrivning

Föregående år föreslogs att de strategiska medlen skulle inarbetas i budget för 2024. Denna process har förskjutits och med anledning av detta är förslaget att de personalstrategiska principerna inarbetas i budget 2025.

För 2024 ansöker HR medel innan övergång till ny process. Medlen som söks, syftar till att stödja processen kompetensförsörjning inom regionen som inte omfattas av det befintliga uppdraget med Strategisk kompetensförsörjning. Åtgärderna omfattar insatser med fokus på ungdomar som framtida arbetskraft och ledare inom Regionen. Även insatser som handlar om medarbetar- och ledarskapet för redan anställda, där ingår exempelvis ledningsgruppsutveckling, chefsutbildningar och medarbetarundersökning m.m. De insatser som planeras för 2024 har också bäring på att kommunicera och förstärka och det framtagna underlaget för framtida arbetsgivarvarumärke.

För 2024 planeras för följande insatser;

Ledarutveckling med fokus	
Ledningsgruppsutveckling och förändringsledning	1 750 000
Medarbetarundersökning HME/HSE och lönekartläggning	450 000
Yrkespraktik för skolungdomar	650 000
Ferieungdomar i samarbete med RU/destinationsutveckling	650 000
Kommunikatör för arbetsgivarvarumärke	920 000
Jubileumsgåvor	630 000
Personlighetstester, annonsering, information mm	480 000

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Yrkande

Mats Hellhoff (SD) yrkar att ärendet återremitteras för komplettering.

Inga säyrkanden föreligger varvid utskottet beslutar i enlighet.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 18 Ansökan om dispens för schemaläggning vid akutmottagningen Sollefteå sjukhus

Diarienummer: 23RS10104
Ärendansvarig: Lena Laaksonen
Handläggare: Pia Vevle

Beslut:

Finansutskottet beslutar

att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

I beslutsunderlaget redovisas utgångspunkterna för en begäran om dispens enligt Allmänna Bestämmelser (AB). Dispensansökan omfattar förläggning av arbetspass och jourpass i direkt anslutning till varandra med en sammanlagd arbetstid från 20 timmar upp till som högst 24 timmar. Läkare kan enligt kollektiv avtal kan schemaläggas med ordinarie arbetstid helgfri måndag 07:00 till fredag 21:00. Jourtjänstgöringen i ansökan är därför ett jourpass i enlighet med avtal. Ansökan avser jourpass under lördag, söndag och helgdag vid akutmottagningen på Sollefteå sjukhus.

Bakgrund

Den 1 februari 2024 träder de nya reglerna om dygnsvila enligt Arbetstidslag (1982:673) 13 § och centrala kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser (AB) § 13 för medarbetare som tjänstgör inom Läkarförbundets avtalsområde. I samband med denna förändring tillförs en möjlighet till *undantag* från dygnsvilan från 11 timmar upp till 9 timmar och förläggning av arbete i kombination med jour upp till 20 timmar. Vidare ges en möjlighet till *dispens* för arbete i kombination med jour från 20 timmar upp till som högst 24 timmar.

Sjukhuset i Sollefteå bedöms behöva en dispens för akutmottagningen. Bakgrunden är följande. Organisatoriskt ligger akutmottagningen inom närsjukvårdsområde väster, verksamhetsområde medicinklinik och akutmottagning, och inrymmer även läkarbemanningen på akutmottagningen.

Det saknas bakjours-kompetens för kirurgi på Sollefteå sjukhus varför den befintliga primärjournlinjen arbetar mot bakjourer vid sjukhusen i Sundsvall och Örnsköldsvik. Ur ett patientsäkerhetsperspektiv är det mycket viktigt att denna

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

primärjourlinje upprätthålls för att säkerställa det akuta omhändertagandet av patienterna.

Primärjourlinjen bemannas via medicinklinik och akutmottagning, som inte har kompetensförsörjning inom sitt eget verksamhetsområde när det gäller båda specialiteterna kirurgi och ortopedi. Det kan också tilläggas att primärjourlinjen för kirurgiska och ortopediska åkommor och sökorsaker till övervägande del bemannas med hyrpersonal.

För att följa de nya ATL-direktiven (med ikraftträdande 2024-02-01) måste schemaläggningen för primärjour kirurgi/ortopedi samt fördelningen av arbetspass förändras för att täcka verksamhetens behov. Det innebär att fler personer måste dela på arbetspassen. Det medför i sin tur en utmanande bemanningsplanering när verksamheten redan idag har svårigheter att bemanna jour- och arbetspass. En dispens – som möjliggör 24 timmarspass – lördagar och söndagar ökar förutsättningarna att säkerställa ett patientsäkert akut omhändertagande.

Förvaltningens bedömning

Kompetensen på den aktuella jourlinjen behöver säkerställas. I annat fall uppstår betydande patientsäkerhetsrisker och påverkan på andra verksamheter som länsverksamhet kirurgi och ortopedi samt ambulansverksamheten. Förvaltningen bedömer, mot denna bakgrund, att en dispens för 24-timmars jurer lördag, söndag och helgdag kommer underlätta kompetensförsörjningen under en period. Under denna period kommer verksamheten att arbeta vidare med frågan om sambemanning av jourlinjen.

Under överläggningarna

Under överläggningarna enades utskottet att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget förslag till beslut, för att kompletteras med beslut från Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutsunderlag

Underlag inför prövning gällande dispens, **bilaga**

Arbetsmiljöanalys, **bilaga**

Protokoll MBL-förhandling § 11, 2024-01-10, **bilaga**

Protokoll MBL-förhandling § 14, 2024-01-22, **bilaga**

Beredning

Hälso- och sjukvårdsnämnden den 1 februari 2024, § 4

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande

§ 19 **Kompletteringsbudget avseende maskiner och inventarier ("Eskil-investeringar")**

Diarienummer: 23RS106
Ärendeansvarig: Dick Rytterdahl
Handläggare: Bo-Göran Danielsson

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att godkänna kompletteringsbudget för 2024 års investeringar avseende ej stoppbara maskiner och inventarier om totalt 49,9 mnkr;

att godkänna kompletteringsbudget för 2024 års investeringar avseende akuta och oförutsedda behov avseende maskiner och inventarier om totalt 3,7 mnkr; samt

att utifrån den rådande ekonomiska situationen uppdra till Regionstyrelsen att pröva och besluta om kompletteringsbudget om maximalt 20,4 mnkr avseende stoppbara investeringar

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att uppdra åt Regiondirektören att säkerställa att tidsförskjutningar avseende investeringar i maskiner och inventarier fortsatt reflekteras i den ekonomiska planeringen och i kompletteringsbudgetering enligt samma process som tillämpas avseende regionens fastighetsinvesteringar

Ärendebeskrivning

1. Kompletteringsbudget 2024 (CIBG's bedömning)

Under ett verksamhetsår hinns oftast inte alla i budgeten beviljade investeringar i maskiner och inventarier ("Eskil-investeringar") genomföras (helt eller delvis). Orsakerna till detta varierar, från att inköpsprocessen försenats pga. resursbrist eller

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

reviderade behov till att verksamheten av olika skäl inte har haft möjlighet att prioritera upphandlingsarbetet eller inte kunnat ta emot levererad utrustningen så som planerat. Även leveransförseningar medför ofta tidsförskjutningar.

Som en följd av förskjutning i tid flyttas investeringskassaflödet för berörda investeringar från det år då budgeten för investeringen ursprungligen beviljades till efterföljande år (helt eller delvis).

I motsats till den beslutsprocess för kompletteringsbudget som finns för att hantera tidsförskjutningar avseende fastighetsinvesteringar har tidsförskjutningar för beviljade investeringar för maskiner och inventarier kunnat hanteras genom att det befintliga investeringsutrymmet under det aktuella året inte nyttjats fullt. Det överskjutande investeringskassaflödet från tidigare år har m a o ”lånat” utrymme från ett ”överskott” det år då investeringskassaflödet inträffat.

Ovanstående hantering resulterar riskerar att leda till flera negativa effekter;

- Ökad osäkerhet kring bedömning av investeringskassaflöde över tid (avvikelse från godkänd budget) vilket påverkar likviditetsplaneringen negativt
- Risk för felaktiga prioriteringar vid begränsat investeringsutrymme
- Risk för inlåsnings effekter avseende såväl inköps/verksamhetsresurser som investeringsutrymme
- Risk för att grunder för ursprungligt beslut ändrats (belopp, effekter, teknik etc.)

I och med den reducerade ramen för investeringar i maskiner och inventarier (106 mnkr) beslutad av Regionfullmäktige i december 2023 så tydliggjordes behovet av att ändra processen till den samma som gäller för fastighetsinvesteringar. Dvs att dels att det budgetbeslut som tas varje år ska reflektera den vid beslutstillfället aktuella bedömningen av det totala investeringskassaflödet för budgetåret (oavsett om detta genereras av en tidigare beviljad men ej genomförd investering eller av en tidigare inte beviljad investering), dels att eventuella avvikelser mellan år hanteras genom begäran om kompletteringsbudget.

CIBG (Centrala Investerings Berednings Gruppen) har tillsammans med Inköp och Upphandling genomfört en genomgång den ”restlista” som existerar för beviljade men ej fullt ut genomförda investeringar i maskiner och inventarier.

Dessa har sedan klassificerats så som antingen stoppbara eller ej stoppbara där

- ”Ej stoppbara investeringar” är sådana där upphandling genomförts under 2023 men där leverans och fakturering ej skett 2023 eller där leverans och fakturering skett delvis. I denna kategori ingår även investeringar relaterade till akuta äskanden.

- b) ”Stoppbara investeringar” är sådana där upphandling antingen påbörjats men ej slutförts eller inte påbörjats under 2023

Genomgång har sedan skett i samråd med berörda delar av verksamheten där även verifiering av behov och grunden för investeringar ovan samt eventuella ytterligare tidsförskjutningar för investeringen diskuterats. Genomgången resulterade i att objekt om c.a 5 mnkr togs bort eller sköts framåt i tid.

De objekt som är kvar på listan över ej genomförda investeringar uppgår till totalt 70,2 mnkr

-Av dessa klassificeras 49,9 mnkr som kategori a) dvs ej stoppbara. Huvuddelen (39,6 mnkr) av dessa är beviljade 2023. Det höga beloppet har sin huvudsakliga orsak i ett antal större objekt, primärt de två beviljade investeringar i linjäracceleratorer till strålnings-enheten på Sundsvall sjukhus, där en levererats men ej slutfakturerats 2023 och en levereras våren 2024. Dessa två utgör 27,9 mnkr. Till detta kommer en uppgradering av MR-kameror beviljad 2023, där 11,6 mnkr förskjutits i tid till 2024. Akuta äskanden i denna kategori uppgår till 2,9 mnkr (beviljade 2023). Se även bilaga 1a samt 1c).

-Övriga ej genomförda beviljade investeringar uppgående till totalt 20,4 mnkr är stoppbara (dvs ”b”) då avtal inte slutits. Merparten av dessa objekt befinner sig dock långt framme i upphandlings-processen och bedöms av verksamheterna som angelägna och att medel för ett genomförande beviljas. Se även bilaga 1b).

CIBG's bedömning är såväl stoppbara som ej stoppbara investeringar bör ingå i kompletteringsbudgeten för 2024 om 70,2 mnkr uppdelat på 49,9 mnkr ej stoppbara respektive 20,4 mnkr stoppbara investeringar.

2. Kompletteringsbudget för akuta och oförutsedda behov 2024 (CIBG's bedömning)

Som en konsekvens av tidigare nämnde justering med 20 mnkr (till 106 mnkr) av den i juni beslutade ramen för maskiner och inventarier vilken gjordes i Regionfullmäktige beslut om slutlig budget för 2024, så ströks merparten av den reserv för akuta och oförutsedda behov som hanteras enligt särskild ordning.

I budgeten för 2024 kvarstår nu 4,3 mnkr för hela regionens behov under 2024. Mot bakgrund av erfarenheter från tidigare år så kommer den nuvarande nivån på budgeten med största sannolikhet inte att täcka behoven.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Enligt gällande rutin prövas framställda äskanden om akuta och oförutsedda investeringar avseende maskiner och inventarier i varje enskilt fall och regionens Ekonomidirektör har delegation för beslut.

CIBG bedömer det nödvändigt att ramen för dessa behov utökas med 3,7 mnkr till totalt 8 mnkr 2024

3. Likviditetsmässiga aspekter (Ekonomidirektörens bedömning)

Hur snabbt effekter av pågående aktiviteter inom ramen för Effektivare Administration och Hälso-och sjukvårdens handlingsprogram kan realiserats utgör osäkerhetsfaktorer för en redan tidigare ansträngd likviditet under 2024.

Ekonomidirektörens bedömning är att ett fullt beviljande och realiserande enligt CIBG's förslag, vid en ekonomisk utveckling som avviker från plan kan komma att innebära en belastning för regionens likviditet som är icke önskvärd.

Det är därför önskvärt att kompletteringsbudget 2024 avseende stoppbara investeringar (kategori b) prövas och beslutas av Regionstyrelsen utifrån den rådande ekonomiska situationen före beslut om genomförande.

Den begärda kompletteringsbudgeten för ej stoppbara investeringar (kategori a) samt akuta och oförutsedda behov föreslås hanteras oförändrat enligt vid var tid gällande process, inkluderande eventuella tillkommande riktlinjer utifrån den beslutade skärpta ekonomiska restriktiviteten

Beslutsunderlag

Bilaga 1a-1c

Beredning

CIBG 2024-01-15
Ekonomidirektören 2024-01-25

Delges

CIBG
Regiondirektören
Ekonomidirektören
Regioncontroller finansiell planering

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 20 Tilläggsbudget samt omdisponering av läkemedelsbudget 2024

Diarienummer: 23RS106

Ärendansvarig: Anders Sylvan / Gun-Britt Milioris/ Dick Rytterdahl

Handläggare: Katarina Rask/Niclas Svensson

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att genomföra omdisposition av läkemedelsbudgeten enligt beslutsunderlag;

att tilläggsbudgeten om totalt sett 20,6 mnkr, fördelas med 8,5 mnkr till Hälso- och sjukvårdsnämnden och 12,1 mnkr till Regionstyrelsen; samt

att tilläggsbudgeten finansieras genom tillkommande ej budgeterade skatteintäkter och övriga ej budgeterade intäkter inom finansförvaltningen.

Ärendebeskrivning**Beslutsunderlag**

Enligt SKR:s senaste cirkulär gällande överenskommelsen om bidrag mellan SKR och staten till regionerna för läkemedelskostnader får Region Västernorrland ett bidrag på 958,8 mnkr vilket är en höjning från föregående år med 67 mnkr.

Läkemedelsenheten har analyserat budgeten inför 2024 enligt samma förfarande som tidigare år och föreslår ett antal justeringar då kostnaderna under 2023 ökat något mer än förväntat.

Den begärda utökningen av läkemedelsbudgeten för 2024 är baserad på utfallet till och med utgången av augusti 2023 justerat med nu kända förändringar så som den av Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) i december 2023 beslutade justeringen av apoteks-marginalerna.

Efter Socialstyrelsens senaste prognos och det senaste utfallet inom region Västernorrland uppgår det bedömda behovet av tilläggsbudget för läkemedelskostnaderna i budget 2024 till totalt sett

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

20,6 mnkr. Ökningen fördelar sig på 12,1 mnkr för ökade läkemedelskostnader inom primärvården samt 8,454 miljoner kronor inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.

Behovet av om disposition av läkemedelsbudget (inklusive begärd tilläggsbudget om 20,555 mnkr) inom Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden uppgår till totalt 40,68 mnkr.

Beträffande tilläggsbudget och fördelning av om dispositioner se även sidan 3.

Bakgrund

-Allmänläkemedel

Allmänläkemedel är läkemedel som i första hand skrivs ut av läkare på hälso- och vårdcentraler. 2021 ökades budgeten för primärvården till följd av nationella riktlinjer från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket kring bland annat diabetes typ 2. Denna utveckling förväntas fortsätta även under 2024. I enlighet med ersättningsbilaga till Uppdrag primärvård 2024 ligger tidigare vinst- och förlustdelningsmodell med 50% av över- och underskott gentemot lagd budget kvar.

Tidigare års kostnadsutveckling förväntas fortsätta även under 2024.

-Specialläkemedel inom den specialiserade somatiska vården (recept och rekvisitioner)

Specialläkemedel inom den specialiserade somatiska vården ökar både i pris och i volym. Nya dyrare läkemedel ordineras som regel inom specialistsjukvården. Särskilt ökar kostnaderna för medel mot cancersjukdomar, men även nya läkemedel mot

ovanliga sjukdomar, där det tidigare inte funnits någon effektiv terapi, bidrar till en ökad kostnad.

Läkemedel mot inflammatoriska sjukdomar är sedan många år den största kostnadsposten, men under några år har ökningstakten mattats av när konkurrens från biosimilarer och generika börjat få genomslag.

Justering sker av ett antal cancerläkemedel där onkologkliniken övertar kostnadsansvaret från medicinklinikerna för ett antal läkemedel.

-Specialläkemedel inom den specialiserade psykiatriska vården och RPK (recept och rekvisitioner)

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande

Här ingår läkemedel som till stor del skrivs ut av den specialiserade psykiatriska vården t ex psykoanaleptika och neuroleptika.

Den specialiserade psykiatriska vården svarar för omkring två tredjedelar av förskrivningarna. Resterande delar förskrivs av primärvård och RPK. För dessa läkemedel ser utvecklingen ut som förväntat.

-Läkemedelsenheten (LME)

Läkemedelsenheten ansvarar för kostnader för allmänläkemedel som inte kan fördelas på specifika hälso-/vårdcentraler.

Fram till och med 2023 har läkemedel för IVF-behandling och blödarsjuka hanterats av Läkemedelsenheten. 2023 övertog Läkemedelsenheten även ansvaret för läkemedel mot Cystisk Fibros.

Detta ansvar gällde under 2023. Från och med 2024 flyttas kostnaderna för dessa tre läkemedelsgrupper från LME till olika delar av sjukhusförvaltningen;

- kostnaderna för IVF-läkemedel flyttas till kvinnokliniken i Sundsvall
- kostnaderna för blödarsjuka flyttas till Medicinkliniken i Sundsvall
- kostnaderna för läkemedel mot Cystisk fibros fördelas mellan lung- och barnkliniken

Berörda delar av Hälso-och sjukvården kompenseras genom en om disposition av det justerade budgetanslaget motsvarande förväntade kostnader (se nedan)

Andra områden som LME ansvarar för är utbetalning av kvalitet ersättning till primärvården samt dosdispenserings tjänsten. LME har även kostnadsansvar för rekvisitions läkemedel för länsbor som vårdas på Hospice samt för HPV-vaccin.

Förvaltningarnas bedömning

Nedan ses en sammanfattning av såväl tilläggsbudget samt om disposition utifrån den justerade bedömningen av läkemedelskostnaderna i budget 2024.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

	Budget 2024	Ny prognos	Diff	Omdisponering	Ny budget
Somatik	377 445	400 329	22 884	20 678	398 123
NSO Södra NSO	253 564	277 617	24 053	24 053	277 617
Västra	71 666	67 727	-3 939	-3 939	67 727
NSO Norra	133 790	130 117	-3 673	-3 673	130 117
Psykiatri	52 035	61 744	9 709	3 561	55 596
RPK	4 400	4 500	100		4 400
LME	47 050	6 370	-40 680	-40 680	
Primärvård	390 200	402 300	12 100		
HSN	939 950	948 404	8 454		
RS	390 200	402 300	12 100		
RVN totalt	1 330 149	1 350 704	20 555		

Beredning

Hälso- och sjukvårdsnämnden den 1 februari 2024, § 7

Delges

Hälso- och sjukvårdsdirektören

Regiondirektören

Ekonomidirektören

Verksamhetschef Vårdval Västernorrland

Områdesdirektör Patientsäkerhet, utveckling och forskning

Regioncontroller finansiell planering

Chefscontroller Hälso- och Sjukvården

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 21 Utökning av beslutad låneram 2024 till följd av aktiverad kontokredit i Swedbank

Diarienummer: 23RS106
Ärendansvarig: Dick Rytterdahl
Handläggare: Cecilia Vigren

Beslut:

Finansutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar föreslå att regionfullmäktige beslutar

att beslutad limit för nyupplåning för år 2024, utökas med 100 miljoner kronor till 500 miljoner kronor vilket också utgör ramen för upplåning 2024; samt

att av den beslutade utökade limiten för nyupplåning/upplåning om 500 miljoner kronor så utgör limiten för regionens kontokredit i Swedbank 100 miljoner kronor, för vilket utrymmet inom ramen inte kan ianspråkta för annat syfte.

Ärendebeskrivning**Bakgrund**

Då regionfullmäktige den 22–23 november 2023, §§ 189, 193 (23RS106) fattade beslut om regionplan 2024–2026, budget 2024 samt ekonomisk plan 2025–2026 Region Västernorrland beslutades att limiten för nyupplåning för år 2024 skulle uppgå till 400 miljoner kronor vilket också skulle utgöra ramen för upplåning 2024. De 400 mnkr baserades på behovet 2024 relaterat till investeringen i Rättspsykiatriska regionkliniken i Sundsvall (RPK).

Av beslutsunderlagets underlag avseende kassaflödesplanen framgick att regionens (avtalade men ej aktiverade) kontokredit ("checkkredit") med 50 mnkr avsågs ingå som en buffert utöver egna medel i den betalningsberedskap som bedöms nödvändig under planperioden.

Vid beslutstidpunkten var inte den slutliga behovsnivån bedömd och kontokrediten var därför heller inte aktiverad eller godkänd av regionens bank (Swedbank).

I den bedömning som gjordes under december av regionens ekonomidirektör och redovisningschef blev slutsatsen att krediten borde uppgå till 100 mnkr i stället för 50 mnkr. Den bedömda nivån på kontokrediten söktes 2023-12-20 och godkändes av Swedbank 2023-12-22.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Enligt gällande finansiell policy fastställer regionfullmäktige årligen i samband med fastställande av regionens budget limit för nyupplåning och total ram för upplåning.

-Vid beslutstillfället i december 2023 var dock varken slutlig nivå på kontokrediten fastställd av förvaltningen. Krediten var heller inte ansökt eller aktiverad. Det bör noteras att den aktiverade nivån om 100 mnkr givetvis rymms inom den beslutade ramen om 400 mnkr.

-Den beslutade ramen avser dock att rymma den beslutade nyupplåningen under 2024 relaterad till investeringen i Rättsspsykiatriska regionkliniken i Sundsvall (RPK), uppgående till 400 mnkr. Beslutad ram behöver därför utökas med de 100 mnkr som den aktiverade kontokrediten i Swedbank ”nyttjat” av beslutad ram.

Förvaltningarnas bedömning

Förvaltningen bedömer den begärda utökningen av låneramen som nödvändig för att säkerställa att investeringen i RPK inte belastar regionens kassaflöde ytterligare (vilket skulle bli fallet om limiten för kontokrediten skulle inrymmas i den tidigare beslutade ramen om 400 mnkr).

Upplysningsvis kan nämnas att kostnaden för den aktiverade kontokrediten utgör 150,000 kronor (0,15% på beviljad kredit) på årlig basis (utöver ränta på nyttjad kredit).

Delges

Regiondirektören
Ekonomidirektören
Redovisningschef RVN
Regioncontroller finansiell planering

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Vid protokollet

Ann Christin Hamrén

Justeras

Glenn Nordlund

Mats Hellhoff

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande